

Programma Straatwaarde(n)

WIST-JE-DAT...

OKOTBER 2021

1. Zowel het socialisatie- (het beïnvloed worden door delinquent gedrag van vrienden) als het selectieprincipe (een delinquent persoon zoekt delinquente vrienden uit) een rol spelen bij jongeren en de vorming van een crimineel netwerk?

Uit een onderzoek van Haynie (2001, 2002) afgenomen onder scholieren bleek dat vooral de proportie criminele vrienden in een netwerk het delinquent gedrag van een adolescent voorspelt. Rekening houdend met de mate van delinquent gedrag bleek dat iemand die in een netwerk zit waar de helft al delinquent is, een toename van 43% van zijn of haar delinquent gedrag bij het tweede meetmoment vertoont (zie Haynie, 2002). Uit een onderzoek van Kandel (1978) tevens afgenomen onder scholieren bleek dat voor het gebruik van drugs er meer evidentie is voor socialisatieprocessen en voor delinquent gedrag meer evidentie voor selectieprocessen naar voren kwam. Echter, beide processen bleken een belangrijke rol te spelen in de verklaring van beide soorten gedrag en kunnen daarom niet als wederzijds uitsluitend worden beschouwd.¹

2. Een recente “offender rehabilitation theory” genaamd de “Good Lives Model” (GLM) de vooruitgang van het welzijn combineert met het reduceren van recidive?

Het GLM is gebaseerd op 2 etiologische aannames;

1) Mensen streven ernaar bepaalde behoeften en doelen te vervullen en behalen om een hoger welzijn te bereiken. De GLM doelt hierbij op de volgende 11 behoeften/doelen: verbondenheid met vrienden, familie of een partner, onderdeel uitmaken van een gemeenschap, een gezond leven leiden, agency hebben, toegang hebben tot kennis, hobby's als een muziekinstrument of sport beoefenen, werk hebben, innerlijke vrede ervaren, spiritualiteit (een doel en betekenis hebben in het leven), geluk/plezier ervaren, en zelfexpressie middels het ondernemen van nieuwe (creatieve) activiteiten.

¹ Völker, B., Baerveldt, C., & Driessen, F. (2008). 13 Vriendschap en criminaliteit bij jongeren.

2) Het niet op een prosociale manier kunnen behalen van de voorstaande doelen kan resulteren in crimineel gedrag.

Uit literatuuronderzoek gedaan door Serie e.a.² lijken deze 11 behoeften in meer of mindere mate ook voor adolescenten van belang te zijn.

3. Bij mannen het hebben van werk samenhangt met minder criminaliteit, zowel door het krijgen van een inkomen, als door de invloed van sociale controle?

Dit blijkt uit een onderzoek waar jongeren die in een JJI verbleven en vanaf hun 18^e tot hun 32^e jaar geobserveerd werden. Het hebben van een uitkering bleek ook een reducerend effect te hebben op het begaan van criminele activiteiten, maar minder sterk.³ Verondersteld wordt dat bij een baan naast inkomen andere factoren meespelen bij de afname van criminaliteit, zoals sociale controle.

4. Bij vrouwen het hebben van werk ook zorgt voor minder criminaliteit, maar een uitkering daarentegen niet?

Dit wordt mogelijk verklaard doordat het ontvangen van een uitkering samenhangt met psychische of psychiatrische problematiek, die vervolgens de kans op criminaliteit vergroot. Een andere mogelijke verklaring: vrouwen die een uitkering aanvragen staan er vaker alleen voor, terwijl zij die dit niet aanvragen wellicht leunen op een partner als kostwinner. Deze partner zou ook kunnen zorgen voor een stukje sociale controle en daarmee de kans op criminaliteit verkleinen.⁴

Voor meer achtergrondinfo of de publicaties, mail naar anne.boer@riec-mn.nl

² Serie, Colinda M.B., Lore Van Damme, Stefaan Pleysier, Corine de Ruiters, & Johan Put (August 2021). The relationship between primary human needs of the Good Lives Model (GLM) and subjective well-being in adolescents: A multi-level meta-analysis. *Aggression and Violent Behavior*, 19 August, pp. 1-37.

³ Verbruggen, J., Apel, R., van der Geest, V., & Blokland, A. (2013). Werk, uitkeringen en criminaliteit-Kwetsbare jongeren gevolgd van 18 tot 32 jaar. *Mens en maatschappij*, 88(3), 253-275.

⁴ Verbruggen, J., Apel, R., van der Geest, V., & Blokland, A. (2013). Werk, uitkeringen en criminaliteit-Kwetsbare jongeren gevolgd van 18 tot 32 jaar. *Mens en maatschappij*, 88(3), 253-275.